

Debreceni Ítéltábla

Bf.III.298/2011/9. szám

A MAGYAR KÖZTÁRSASÁG NEVÉBEN!

A Debreceni Ítéltábla, mint másodfokú bíróság a Debrecenben, 2011. évi szeptember hó 15. napján tartott nyilvános ülésen meghozta a következő

ítéletet:

Az emberrablás bűntette miatt I.rendű vádlott és társa ellen indított büntető ügyben a Szabolcs-Szatmár-Bereg Megyei Bíróság 2011. évi január hó 20. napján kihirdetett 6.B.421/2010/20. számú ítéletét megváltoztatja a következők szerint:

I.rendű vádlott börtön-büntetését 4 (négy) év 6 (hat) hónapra, a közügyektől eltiltás tartamát 5 (öt) évre, II.rendű vádlott börtön-büntetését 4 (négy) évre, a közügyektől eltiltás tartamát 5 (öt) évre enyhíti.

Egyebekben az első fokú bíróság ítéletét helybenhagyja.

A vádlottak által az első fokú ítélet kihirdetésétől a mai napig előzetes letartóztatásban töltött időt is beszámítja a szabadságvesztések tartamába.

Felhívja az első fokú bíróságot, hogy I.rendű vádlott büntetései összbüntetése foglaltságának lehetőségét vizsgálja meg.

Indokolás:

Az első fokú bíróság ítélete ellen az ügyész mindkét vádlott terhére a büntetés súlyosítása - hosszabb tartamú börtön-büntetés és közügyektől eltiltás kiszabása - érdekében jelentett be fellebbezést.

I.rendű vádlott és a védője elsődlegesen eltérő tényállás megállapítása és felmentés, másodlagosan enyhítés iránt, II.rendű vádlott és a védője enyhítésért fellebbeztek.

A fellebbviteli főügyészség az átiratában az ügyészi fellebbezést fenntartotta azzal, hogy az ügyész az érdemi indítványt a nyilvános ülésen terjeszti elő.

A nyilvános ülésen a fellebbviteli főügyészség képviselője több eljárási szabálysértés elkövetésére mutatott rá, amelyek nem eredményezték az első fokú ítélet megalapozatlanságát, de az ítélet hatályon kívül helyezéséhez sem vezethetnek. Az első fokú ítélet megváltoztatását és mindkét vádlott büntetésének súlyosítását indítványozta az ügyési fellebbezésben is leírt indokokra tekintettel.

Az I. r. vádlott védelmében eljáró védő a fellebbezés 8. sorszáma alatt előterjesztett írásbeli indokolásában a büntetés enyhítését kérte, akárcsak II. r. vádlott védője, s egyben azt, hogy a bíróság a súlyosításra irányuló ügyési fellebbezésnek ne adjon helyt.

Az ítélet tábla a Be. 348. §-ának (1) bekezdése alapján a fellebbezésekkel megtámadott ítéletet az azt megelőző bírósági eljárással együtt felülbírált. Megállapította, hogy az első fokú bíróság a megismételt eljárást a hatályon kívül helyező végzés iránymutatásának megfelelően folytatta le, az ügyfelderítési kötelezettségének is eleget tett. Az eljárási szabályok betartásával összefüggésben azonban eljárási szabálysértések tetten érhetők voltak, amelyekre a fellebbviteli főügyészség képviselője helytállóan hivatkozott, az e körben előadottakat az ítélet tábla osztja.

Elsőként arra szükséges utalni, hogy a tanúknak - 1.sz., 2.sz., 3.sz., 4.sz. - a megelőző bírósági eljárásban tett vallomásaik ismertetése teljes mértékben szükségtelen volt, hiszen éppen a tanúk kihallgatása kapcsán megvalósult eljárási szabálysértés - mely akadálya volt azok bizonyítékként értékelésének - volt a hatályon kívül helyezés egyik oka.

A sértettnek a 4.sz. tanú feljelentése alapján indult eljárásban tett gyanúsítottai vallomásának ismertetése a hozzájárulása nélkül történt - Be. 296. § (4) bekezdés -.

A tárgyaláson az igazságügyi ovosszakértőknek a szakértői esküre történő figyelmeztetése hangzott el, szemben a 2009. október 1. napjától hatályos 2009. évi LXXV. törvény 143. §-a (6) bekezdésének a/ pontjával módosított Be. 110. §-ának (1) bekezdésében írtakkal. E törvényhely azt a szabályt tartalmazza, hogy a szakértőt a hamis szakvéleményadás következményeire kell figyelmeztetni.

Az előbbieken írtakra tekintettel a kihallgatott tanúk vallomásaival kapcsolatban az első fokú ítélet indokolásából az első bírósági eljárásban tett vallomásra utalást mellőzni kellett, mely körülménynek az ítélet érdemi felülbírálatára nem volt kihatása, hiszen e nyilatkozatokat az elsőfokú bíróság nem is elemezte. A sértett esetében viszont a gyanúsítottként tett vallomására utalást nem kell mellőzni, hiszen a feljelentésben foglaltakra nem is reagált, a gyanúsítást követően - azt tagadva - is kizárólag a sérelmére megvalósult cselekményről adott számot.

Az igazságügyi szakértőnek (ma már csak a testület tagjának) szakértői esküt kellett tennie, amelynek tartalma: „esküszöm, hogy a Alkotmányt és a jogszabályokat megtartom...igazságügyi szakértői tevékenységem során részrehajlás nélkül, lelkiismeretesen, a jogszabályoknak és a szakmai szabályoknak megfelelően járok el.” A hamis szakvéleményadás következményeinek az ismeretén túlmutató a szakértői eskü tartalma, minthogy a szakértővel szemben szakmai és erkölcsi elvárást is megfogalmaz.

Az ítélet tábla álláspontja szerint - egyetértve a fellebbviteli főügyészség képviselőjével - szükségtelen volt az eljárási szabálysértések másodfokú eljárásban történő kiküszöbölése.

Az első fokú bíróság a tényállást a bizonyítékok értékelése és mérlegelése alapján állapította meg, a szükséges mértékben megindokolta, hogy mely bizonyítékokat és miért fogadott el. Meggyőző érvekkel alátámasztotta fejtette azt ki, hogy a bűncselekmény elkövetését kezdettől fogva következetesen tagadó vádlotti nyilatkozatokkal és vallomásokkal szemben miért a sértett vallomását fogadta el és tekintette irányadónak. A megállapított történeti tényállás mindenben megalapozott, összhangban áll a bizonyítás anyagával, az abban foglaltak vitatása a bizonyítékok értékelésének és mérlegelésének támadása, amely nem vezethet eredményre. Az első fokú ítélet tényállása a Be. 351. §-ának (1) bekezdése alapján a másodfokú elbírálás alapjául szolgál.

Az iratok tartalma alapján mindössze a vádlottak előéletével kapcsolatban rögzítettek igényelnek helyesbítést a következők szerint:

I. r. vádlottat érintően az 1. pont alatti ítélet jogerőre emelkedésének hónapja is március.

A 3. pontban írt elítélés évszáma 2003., az elkövetési idő pedig 2002. december 10.

II. rendű vádlottnál az 1. alatti ítélet jogerőre emelkedésének napja 25., a 2. pont alattinál az elkövetés napja 7-e.

A megalapozott irányadó tényállás alapján a vádlottak bűnösségére levont következtetés okszerű, s a cselekmény jogi minősítése is helyes. Az első fokú bíróság által e körben írtak helytállóak, ám a 12. oldal 4. bekezdésének utolsó mondatát az ítélet tábla mellőzi. Az ebben a mondatban hivatkozott ítéletet az ítélet tábla hatályaon kívül helyezte, ennek folytán gyakorlatilag nem létező, s az arra történő hivatkozásnak sincs helye.

A büntetés kiszabása körében feltárt alanyi és tárgyi bűnösségi körülmények köre is kiegészítést igényel. I. rendű vádlott esetében a visszaesést megalapozó elítélésen túli büntettség, valamint a büntető eljárás hatálya alatti elkövetés (5. pont alatti elítélés viszonylatában) további súlyosító körülmény. Az első fokú bíróság álláspontjától eltérően az időmúlás mindkét vádlott javára értékelendő, kisebb mértékben III. rendű vádlottat érintően, hiszen ő mintegy fél éven keresztül vonta ki magát a büntető eljárás alól. Az előzetes letartóztatása elrendelésére másodjára 2009. november 25. napján került sor, 2010. február 16. napján a bíróság elfogató parancsot bocsátott ki ellene, majd 2010. május 13. napján az eljárást felfüggesztette e vádlott ismeretlen helyen tartózkodására tekintettel. 2010. június 6. napjától van újból előzetes letartóztatásban. Az elkövetés óta objektíve eltelt négy évet csaknem megközelítő időmúlásnak vitathatatlanul hatása van az alkalmazandó joghátrány mértékére.

Az első fokú bíróság a büntetések kiszabása körében a közügyektől eltiltás jogszabályi alapjaként a Btk. 62. és 63. §-ait hívta fel, mely törvényhelyek a 2009. évi LXXX. és 2010. évi CLXI. törvény folytán 2010. május 1., illetőleg 2011. január 1. napján léptek hatályba. A jelen büntető eljárás tárgya a 2007. október 20. napján elkövetett bűncselekmény. A Btk. 2. §-a értelmében a bűncselekményt az elkövetése idején hatályban levő törvény szerint kell elbírálni. Az elbíráláskori új büntető törvény alkalmazására csak abban az esetben kerülhet sor, ha az enyhébb, egyébként az új büntető törvénynek nincs visszaható ereje.

Az előbb hivatkozott rendelkezésre az első fokú bíróság egyáltalán nem hivatkozott. Az elbíráláskori törvény viszont nem enyhébb, hiszen a Btk. 83. §-át módosította a 2010. évi

LVI. törvény 1. §-a, amely 2010. július 23. napjától hatályos. E törvényhely (2) bekezdése alapján határozott ideig tartó szabadságvesztés kiszabásakor a büntetési tétel középértéke az irányadó, s ez a büntetés-kiszabási elv nem teszi lehetővé a törvényi feltétel hiánya miatt az elbíráláskori törvény alkalmazását. A törvényi középértékhez közeli tartamra történő utalás nyilvánvalóan nem jelent azonosságot az előbbi törvénymódosítás kapcsán idézett büntetési tétel középértékével. A közügyektől eltiltás ennek folytán a Btk. 53-55. §-ain alapul, míg a börtön-büntetés a Btk. 43. §-ának a/ pontján.

Az ítélet tábla az első fokú bíróság által figyelembe nem vett és nem értékelt időmúlásra figyelemmel úgy ítélte meg, hogy egyik vádlott esetében sem szükséges a büntetések súlyosítása, ellenben ez az ok lehetővé teszi az enyhítést. A bűncselekmény valós tárgyi súlyát is szem előtt tartva I. rendű vádlott börtön-büntetését 4 év 6 hónapra, II. r. vádlottét pedig 4 évre, s ezekhez igazodóan a közügyektől eltiltás tartamát is 5-5 évre enyhítette. Figyelemmel kellett lenni a bűncselekmény elkövetése során tanúsított eltérő tevékenységre, továbbá a vádlottak azonosságát nem mutató előéletére is. Ezek a büntetések az egyéni és az általános megelőzés követelményeinek megfelelnek, de a belső arányosságot is tükrözik, szükségesek, de egyben elegendőek is a büntetési célok maradéktalan elérése érdekében.

Az ítélet tábla a kifejtetteknek megfelelően az első fokú bíróság ítéletét a büntetéseket kiszabó részében a Be. 372. §-ának (1) bekezdése alapján megváltoztatta, míg az ekként nem érintett helytálló rendelkezéseket tartalmazó részében a Be. 371. §-ának (1) bekezdése értelmében helyben hagyta.

A vádlottaknak az első fokú ítélet kihirdetését követő előzetes letartóztatásban töltött idejének beszámítása a Btk. 99. §-ának (1) és (2) bekezdésén alapul.

I. rendű vádlott a jelen ügyben elrendelt előzetes letartóztatása megszakításával más ügyben kiszabott szabadságvesztés büntetést töltött. A büntetések folyamatos töltése azok összbüntetésbe foglalása vizsgálatának szükségességét vetik fel, ezért erre az ítélet tábla felhívta az első fokú bíróságot.

Debrecen, 2011. évi szeptember hó 15. napján

Dr. Ficsór Gabriella sk. a tanács elnöke, Dr. Elek Margit sk. a tanács tagja, előadó,
Dr. Diószegi Attila sk. a tanács tagja

Záradék:

A Szabolcs-Szatmár-Bereg Megyei Bíróság 6.B.421/2010/20. számú ítélete a másodfokú ítéletben írt változtatásokkal mindkét vádlottal szemben jogerőre emelkedett és végrehajtható.

Debrecen, 2011. évi szeptember hó 15. napján

. Ficsór Gabriella sk.
a tanács elnöke

A kiadmány hitelül:

- kiadó -